

ranța și virtuozitatea tehnică, alternarea organică a diferitelor stări dramatice, îmbinarea armonioasă a disperării cu stări de învioreare optimistă, sfîșietoarele tînguiri din momentele grele de cumpănă, au conferit personajului aură tragică și o poezie tristă.

Dintre ceilalți interpreți am remarcat-o, încă o dată, pe Tricy Abramovici pentru sensibilitatea și grația, pentru sinceritatea cu care a înfățișat chipul fetei lui Tevie, care se hotărăște să-și urmeze soțul pe drumul, plin de primejdii, al luptei revoluționare.

Seidy Glück, Leonie Waldman-Eliad, Mihaela Kreutzer, Lucia Maier, Rudy Rosenfeld, Manno Rippel s-au încadrat cu bune rezultate în spectacol, marcînd efortul de a crea individualități pregnante. Acest efort merită semnalat, cu atît mai mult, cu cît era necesar să se învingă handicapul unor roluri destul de sumar schițate în textul dramatizării. Acest handicap n-a putut fi trecut însă cu același succes și de Avram Naimark și Bebe Bercovici care, în redarea personajelor lor, au apelat la clișee, la deprinderi teatrale exterioare, de mult învechite.

Sînt pete care nu întunecă, însă, culoarea și valoarea de ansamblu a acestei montări de ținută.

V. D.

Teatrul de Stat din Sibiu

CU OLTENCELE NU-I DE GLUMIT

de Gh. Vlad

Ani de-a rîndul reporter, Gh. Vlad a cutreierat cu carnetul de note în buzunar țara în lung și-n lat, bătătorind cărări mai umblate și mai puțin umblate. Observator și martor atent, el a surprins în notele sale de călătorie faptele de viață semnificative ca și pe cele mărunte, aparent banale, pe eroii unor întîmplări de seamă ca și pe figuranții din umbră. Tuturor acestor fragmente de viață și acestor personaje, după scrierea repor-

Constantin Stănescu (Pantelimon Bucă) și Nicu Niculescu (Ilie Beșleagă) în „Cu oltencele nu-i de glumit” de Gh. Vlad

taului, la întoarcerea de pe „teren“, reporterul, dublat de dramaturg, le-a dat o nouă viață. Personajele, ușor modificate, cu un nou statut — de eroi dramatici — au trecut din vrful de însemnări a căror cerneală nu se uscase încă bine, în structura unui text dialogat și, angrenate într-un conflict, au început să-și dispute părerile și convingerile.

Și actul de naștere al unui dramaturg a fost semnat. La început a fost Îndrăzneala. Au urmat la intervale scurte: Punctul culmi-

re în calitate ționarșelor lor de viață, neîncredere transformată în opoziție față. În fața realităților ce demonstrează falsitatea punctului lor de vedere, rezistența lor e, însă, înfrântă, coaliția lor destrămată. Rînd pe rînd, ei vor recunoaște păcatele trecutului, vor depune armele.

În această demonstrație, Vlad delimitează de la început cu claritate polii conflictului — pe de o parte, femeii cu biografii excelente, generoase, capabile de sacrificii, simbore, dar, în același timp, muieri aprige, cu limba bine dată pe tocilă, foarte decise să cîștige bătălia și pe planul înfruntării verbale. Personajele din tabăra adversă, bărbații, sînt prezenți cu ironie acidulată: sînt fanfaroni, cam demagogi, lamentabili în încercările lor de a-și demonstra superioritatea și, ceea ce face să se realizeze pe deplin satira urmărită de dramaturg, ei sînt cei care apar, uneori, ca niște adevărate cumetre (trag cu urechea pe la toate ușile ca apoi să umple satul cu cele auzite, sînt curioși peste măsură, își bagă nasul peste tot, clevetesc tot timpul, țeș fel de fel de intrigi). Evident, o asemenea alăturare antitetică e menită să dea relief ideii piesei, să nască substanța comică a conflictului. Comicul se mai realizează și prin replică: o replică vie, ce se articulează bine într-un dialog cursiv și bine ritmat. Limbajul prețios, de oratori improvizat al unora care încearcă să se umfle în pene, alternează contrastant cu limbajul frust, colorat, cu vorba de toate zilele a țăranului. (Sînt, e drept, și cazuri în care autorul, de dragul unei poante, sacrifică logica comportamentului personajului, pune pastă prea groasă, acolo unde era de ajuns o tușă fină. Replica coboară și dialogul pare artificial, iar echivocal își face apariția.)

Avram Besoiu, actor cu antecedente regizorale, după ce și-a „făcut mina“, cu cîțiva ani în urmă, pe o altă piesă a lui Vlad, a realizat, cu această nouă lucrare, pe fagașuri ce-i deveniseră familiare, un spectacol de mare priză la public. Avînd la dispoziție și o excelentă trupă de actori de comedie, Besoiu a alcătuit o distribuție bine gîndită, în ansamblu, bine acordată. El a lăsat friu liber fanteziei fiecăruia, nu a impus nici un fel de restricții și a lăsat verva și pofta de joc a actorilor să se reverse în scenă ca o spumă. Evident, de aici și reversul medaliei, erlrigele și îngroșările, lipsa de măsură. Sînt în spectacol cîteva momente cînd actorii furați de text, îmbătați de forța lor magică de a face lumea să se amuze, nu lasă să scape prilejul de a-și dovedi că pot da și „mai mult“.

Personajul central — Oara, prima femeie primar din Gușoieștiul închipuit de Vlad — are toate calitățile unui personaj exemplar: energică, cu simțul răspunderii misiunii sale, visătoare, trăiește sentimentul că totul e cu putință. Toate bune. Dar, într-o lume de comedie, în cadrul unui conflict în care i se opun uneori personaje cu laturi caricaturale, s-ar fi cerut să fie înzestrată cu ceva mai

Data premierei: 1 februarie 1975
Regia: AVRAM BESOIU. Scenografia: HARRY POPESCU

Distribuția: MANUELA MARINESCU-CODRAT (Oara Dudău); ANISOARA POPA (Chiva Călin); COSTEL RĂDULESCU (Gheorghe Musteșea); LIVIA BABA (Maria Tereacă); OVIDIU STOICHTA (Vasile Buligă); PUICA STERIAN (Nineta Paraschiv); MARIUS NIȚĂ (Grigore Dudău); STELINA STOICOVICI (Rada Gulă); EMILIA POROJAN (Floarea Pacoste); DOINA ALEXE-POPESCU (Dușă); CONSTANTIN STĂNESCU (Pantelimon Bucă); MIRCEA HINDOREANU (Panait); NICU NICULESCU (Ilie BEȘLEAGA); DANA BOLINTINEANU (Zamfira Hanciu).

nant. Judecata de la miezul nopții, Comedie cu olteni.

Toate aceste piese alcătuiesc o frescă viu colorată a satului contemporan, o scurtă istorie a principalelor prefaceri pe care le-a trăit în anii din urmă, a treptelor pe care le-au urcat oamenii odată cu timpul. O istorie alcătuită din replici, ce se citește sau se ascultă cu fruntea descoperită, pentru că pieșele lui Gh. Vlad au acea vis comică de natură să le facă a nu fi doar simple scene ilustrative ale unor felii de viață.

Ultima, în ordine cronologică, din această suită de piese, în care destinele personajelor se întretaie, se continuă, se regăsesc, se desăvîrșesc este Cu oltencele nu-i de glumit, publicată sub titlul O dimineață de pomină, în revista „Teatrul“ nr. 7/1972.

Anii au trecut. În satul ale cărui porți ni le redeschide acum Gh. Vlad, pentru a arunca o privire și a vedea ce se mai întîmplă pe acolo, s-au schimbat multe. Se muncește mai bine, mai organizat, cu rezultate mai bune. S-au construit case, și se construiesc, cu mintea sau cu buldozerul, proiecte îndrăznețe. Oamenii, marca lor majoritate, s-au schimbat și ei, au „crescut“, s-au maturizat. Iată totuși că împrejurările propuse de piesă — o femeie este aleasă primar — dezvăluie că ei păstrează în anumite unghere ascunse ale minții lor concepții învechite, dăunătoare. Tributar ai unor astfel de concepții, bărbații din piesă manifestă o nejustificată neîncrede-

Manuela Marinescu-Codrat (Oana), Marius Niță (Grigore Dudău) și Livia Baba (Maria Tereacă)

Teatrul de Nord Satu Mare

■ Secția română

REGELE IOAN

de Shakespeare

Nu prea mult timp în urmă, mai exact acum un an, aplaudam inițiativa trupei române de la Teatrul de Nord din Satu Mare de a contribui la reprezentarea integrală a lui Shakespeare în România și mă bucuram să

Constantin Dumitra (Hubert de Burgh), Ion Tîfor (Regele Ioan), Constantin Delica (Contele de Pembroke) și Cornel Primu (Contele de Salisbury)

mult umor. Interpreta Oarei, Manuela Marinescu-Codrat, s-a străduit să împlinească conturul personajului pe această linie, dar n-a putut să convingă, de la un cap la altul al spectacolului, că aparține mediului în care se mișcă. Livia Baba (Maria Tereacă) secondea ocotitor pe această primărită cam firavă, cu un aer cam urban, desfășurînd o energie inepuizabilă. Ca și Doina Alexe Popescu (Duța), Anisoara Popa (Chiva Călin), Stelina Stoicovici (Rada Gula), Emilia Porojan (Floarea Pacoste), interpretele celorlalte eroine ale piesei care realizează, toate la un loc, forța de șoc a oltencelor „cu care nu e de glumit”. Mezina lor, Zamfira Hanciu e interpretată de Dana Bolintineanu cu hazul cuvenit; agresivității sale de ingenuă „perfidă”. Marius Niță, interpretul lui Grigore Dudău, opunîndu-i o rezistență întotdeauna comică.

Costel Rădulescu (Gheorghe Musteța) și Mircea Hindoreanu (Panait) au gravat în apăsare, în trăsături foarte acuzate, siluetele caricaturale a două personaje împotriva cărora se îndreaptă în principal ironia autorului, iar Constantin Stănescu (Pantelimon Bucă) și Nicu Niculescu (Ilie Beșleagă) au excelat în interpretarea unui duo de tip Păcălă și Tîndală, oferind nenumărate scene de un comic suculent.

